

عنوان مقاله:

تاریخ تطور موازنه در ادب فارسی

محل انتشار:

دوفصلنامه تاریخ ادبیات، دوره 1، شماره 3 (سال: 1388)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

سید علی محمد سجادی - دانشگاه شهید بهشتی

احمد عزتی پرور - دانشگاه شهید بهشتی

خلاصه مقاله:

برقراری موازنه بین عالم کبیر (جهان) و عالم صغیر (انسان) یکی از درون مایه های مشترک اسطوره، دین، حکمت و عرفان در ایران پیش و پس از اسلام به شمار می آید. طبق این موازنه، جهان و انسان، سرشتی یگانه و مشابه دارند و عناصر سازنده وجود آنها از یک منشا پدید آمده است و همانند دو آینه، همدیگر را بازمی تابانند. با این حال، این هر دو جهان به خدا نیز شباهت دارند. به همین جهت، با شناخت آن دو می توان به معرفت الهی دست یافت. انعکاس این نظریه در ادب فارسی، چنان گستردگی و غنایی دارد که باز نمودن تطور آن، خالی از فایده نیست. در این مقاله، سیر اجمالی و تطور و دگرگونی های این نظریه با نقل شواهد از متون مختلف فارسی باز نموده می شود. مجال محدود مقاله، مانع از تحلیل و تعبیر نتایج این آموزه در پهنه های فرهنگی، دینی، عرفانی و حکمی شد؛ ولی در مجموع، نشان می دهد که آدمی در منظومه هستی چه جایگاه والا و ارج و شکوه بی همتایی دارد.

کلمات کلیدی:

عالم کبیر، عالم صغیر، جهان، انسان، موازنه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1289647>

